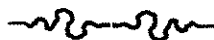


sciències, de les costums, de les supersticions i de les rutines, i en la rondalla, a ont hi intervenen les fades i bruixes, les meravelloses fonts verginaires i'ls encantaments, hi gaudirem brolls de poesia. Servem-ho, servem-ho tot perque lo nostre poble, avençant els temps, al die de demàs'hi guardi en eix atrotinat spill de son passat, i encar qu'am prou feynes s'hi conneixi les physonomies, ho mirará carinyós am falaguera mitja riatlla als llavis, com l'home quant mira la photographia de quant era noi, i s'adona de sa mirable transformació. I és de tanta importancia lo estudi d'aquestes coses que si algú les menyspreés sols cal dir-li qu'hant sigut thema de estudi per sabis de differents paisos i brotan tot seguit de la memoria els noms respectables d'homes sciènts de tanta aixecada litteraria i scientifica com els Grimm, en Mickievitz, Pittré, Dozon Beauvois, Anderson, Brueyre, Theophil Braga etc. i cal dir qu'a França s'ha arribat fins a fer sortir amb el nom de la fada «*Melusine*» una revista tractant tant sols de litteratura popular, francesa, forana i comparativa i quántes lliçons profitoses n'hant

surtides del estudi comparatiu del Folk-lore de les diverses nacionalitats!

Nosaltres, afanosos i portats per l'amor al terrer, temps fa qu'anem trevallant en aquesta tasca de arreplegar i avui ens determinem de publicar en aquesta seriosa revista una colla de cançons del genre épic, producte d'alguns anys de treball. En Marian Aguiló ne publicá una col·lecció en son llibre «*Romancer popular de la terra catalana*», cançons que intitola feodals cavalleresques per ser nascudes qualcunes amb els feods a llá als derrers djorns de l'etat mitjana. Hem tingut nosaltres la sort de recullir versions i cançons que no figuren en dit llibre, i les publicuem, desitjosos de portar el nostre humil granet de sorra per ajudar a bastir lo grand casal de Catalunya al ensemps qu'anem aixina provant que la poesia épica popular de la nostra terra ha tingut un envedjable sciat, florint amb ufana aital qu'a França i a les Castellés.

Michel V. Balanyá.



* * *

LA PORQUEROLA

MULLER DEL CAVALLER

Dom Johan perquè no s'casa

—Perquè no trobi muller

que la don dondeta

perque no trobi muller (1)

que la don dondè. ^s

—Casis am dona Maria

qu'és filla del cavaller (2)

al dissabte això s'parlava

i al domenge ja ho vant ser

al dilluns ja'n té una llettra

diu que'l rei lo demané

demané l per quatorz'anys

per guerra l'ha de mester

—ai mare, la meva mare

vos encoman' ma muller

no la feu anà a la cunya

ni al forn ni sols al paster.

Compreu-li un coixi de puntes

ensenyeu-li de broder.

Tant prest que va ser-ne fora

porquerola li fant ser.

Un djorn de matinadeta

Dom Johan per lli passé.

Detureu-vos els meus patges

jo també'm deturaré.

Ci-baix sento una veueta

que m'apar qu'és ma muller.

—Deu la guard la porquerola

—Deu lo guard lo cavaller

—Apa, anem porqueroleta

ja s' hora de retirar

—hai de fé un feixet de llenya

set fuadetes també.

S'en destirà de la spasa

i li va arrencá un romer.

Amb el soroll de les branques

un porquerol ne fugé.

—Ai, ai! tristeta de mi

qu'aqueixa nit moriré.

—No tinguís pó porquerola

que jo t'en enguardaré.

Diga-m, diga-m porquerola

en quin hostel guisen bé.

—Casa de la meva sogra

prou solen cunyar molt bé.

Posen gallineta al olla

i carn de moltó també.

—Deu la guard a la hostalera

—Deu lo guard al cavaller.

—Qu'és que té avui la hostalera

qu'és que té per a soper?

—Hi ha gallineta al olla

i carn de moltó també.

—Qu'és que té la porquerola

Variants (1) casis que tindrà muller

(2) qu'és la flor d'aqueix carrer

qu'és que té per a soper?
 —De segón una coqueta.
 —Prou me l'hai de ben mester.
 Qu'és que té la porquerola
 qu'és que té per a beuré?
 —Una carbasseta d'aigua.
 —Prou me l'hai de ben mester.
 Vina, vina porquerola
 ací a taula am mi a soper.
 —Set anys que no menjo a taula
 altres set que ne staré.
 Mes, al capet de la scala
 com si fos un goç llebrer.
 Dels rosegons de la taula
 sopetes men solen fer
 la scumadura de l'olla
 m'hi solen scudeller.
 —Que vingui la vostra filla
 que s en vingui am mi a cotxer (1)
 —Que vingui la porquerola.
 Ma filla l'enguardaré.
 —Set anys qu'ane l'hit no dòrmi
 altres set que ne staré.

Mes aprop de la fogada
 com si fos un gat cendrer.
 Com vant ser dins de la cambra
 grands preguntes li va fer.
 Els adornos que tenia
 d'ella ja no ho eren més.
 En-sé lendemà al mati
 sa sogra ja la cridé.
 —Alcet, alcet porquerola
 qu'els bacons ja grunyen bé.
 —Que hi vaigi la vostra filla.
 Set anys hi anà ma muller.
 Si no fos perque m sou mare
 vos ne feria cremer
 i la cendra que ferieu
que la dondondeta
 la llençaria al carrer
que la dondondé.

M. V. B.

Eixa cançó la dictà una dona vella nada al Rosse-
 lló. Les assonances en *er* i les paraules *cotxer*, *qu'és*
que, etc. be semblen prou segellar l'orige d'aquesta
 cançó vinguda de l'altra banda dels Pyreus.

(1) De "coucher", jaure, gitar, ajocar, dormir.



LA PESCA DEL CERDO

Al leer el epigrafe que encabeza estas mal hilvanadas líneas, creerán tal vez algunos de los que las lean, que son producto de la exentricidad del que las suscribe, ó quizás, si no nos conoce, las considere parto de un cerebro desequilibrado; y si es amigo, nos compadecerá por el extravío de nuestra razón que es la mayor de las pérdidas que puede experimentar el sér racional, inteligente y libre, y como tal sociable, pues de nada podrían servirle estas facultades, que le distinguen de los demás séres de la creación, si no podía utilizarlas poniéndolas en correcta actividad, por faltarle la fuerza motriz que son las potencias del alma.

Todo el que tenga alguna noción de historia, sabe que á lo largo de nuestras costas del Mediterráneo, desde el Cabo Creus al de San Antonio, fundaron los Griegos algunas colonias, con bastante anterioridad á la venida de Cartagineses y Romanos. Del roce que, naturalmente debió nacer entre los sobrevenidos huéspedes y los indígenas, que habitaban en el litoral ó sus aproximaciones, hubo de nacer la adopción de alguna de las costumbres del pueblo más avanzado en cultura, por el que se reconociese más rezagado en la interminable via del desenvolvimiento de la humanidad.

De ahí que en los pueblos del extenso litoral marítimo de las provincias de Levante y del

Principado catalán, se noten en las expansiones y fiestas populares, algunas reminiscencias de los juegos olímpicos de la antigua Grecia, encaminados principalmente al desarrollo muscular y adquisición de mayores fuerzas, de los fornidos atletas que se disputaban el premio.

Carreras de hombres vistiendo ligera indumentaria, que no pudiese ser causa del menor estorbo, en el libre desenvolvimiento de los miembros del corredor que se presentaba á disputar los premios, que estaban de manifiesto colgando de un palo que servía de señal de la meta á que habían de llegar los corredores, para terminar el ejercicio que les daba derecho á uno de los premios, según el orden de preferencia de su llegada al término de su carrera, llamada *Cos* en la región catalana.

Carreras de hombres, metida la mitad inferior de su cuerpo dentro de un saco, haciendo el curso á saltos, lo que venía á ser la antitesis del ejercicio anterior, pues basábase el primero en la ligereza y agilidad, mientras que el segundo se basaba en la fuerza muscular y destreza. Esta carrera es la que llamamos *Cos de sacs*.

Carreras en las que iban montados los competidores en *burros*, y otras más lujosas en que los que luchaban iban jinetes en briosos y bien enjaezados caballos recordando á este propósito el desgraciado accidente acaecido al esbelto criador de D. José de Miró y de Burgas, que montando